

LAATUA RAAKA-AINEIDEN JALOSTAMISEEN
Elintarvike- ja poroalan koulutushanke

PALISKUNNAN TILINTARKASTUS

Merja Mattila

Tässä osiossa käsitellään

- ❖ Tilintarkastajan valinta
- ❖ kelpoisuus
- ❖ esteellisyys
- ❖ tehtävä
- ❖ vastuu

Tilintarkastajan valinta

- ❖ Paliskunnan syyskokous päättää tilintarkastajien ja varatilintarkastajien **palkoista** ja **valitsemisesta** seuraavalle poronhoitovuodelle (PHA 3§)
- ❖ tilintarkastajia on valittava riittävä määrä → kaksi tai useampia varsinaisia tilintarkastajia ja varatilintarkastajat
- ❖ mikäli plk laiminlyö tilintarkastajan valinnan, lääninhallituksella on velvollisuus määrätä tilintarkastaja

Lääninhallitus määrää tilintarkastajan

- ❖ Jos plk on laiminlyönyt tilintarkastajan valinnan
- ❖ jos valitulla tilintarkastajalla ei ole kelpoisuutta (yleinen kelpoisuus TTL 10§)
- ❖ Lääninhallitus kuulee ensin paliskuntaa

Paliskunnan tilintarkastaja

- ❖ Plk:n tilintarkastajana voi toimia maallikkojäsen ja / tai ammattitilintarkastaja
- ❖ tarkoituksenmukaista on, että tilintarkastajina toimii 1) kirjanpidon osaava, 2) porotalouden osaava 3) poromerkit ja porojen lukemisen taitava henkilö
- ❖ plk:n hallitus ei saa esittää /nimetä tilintarkastajaa

Kelpoisuusvaatimukset

- ❖ Täysi-ikäisyys, oikeustoimikyky, ei konkurssissa, ei liiketoimintakieltoa
- ❖ tilintarkastaja, ammattilainen, KHT
- ❖ maallikkotilintarkastaja
- ❖ ammattitaito
- ❖ asiantuntemus

Velvollisuus valita hyväksytty tilintarkastaja

- ❖ Jos yhteisössä vähintään 2 seuraavista, valittava vähintään yksi KHT (=Keskuskauppakamarin hyväksymä tt)
  1. taseen loppusumma edellisen tilikauden tilinpäätöksessä on 340.000 EUR
  2. Liikevaihto tai sitä vastaava tuotto on yli 680.000 EUR
  3. Palveluksessa ed tilikauden aikana >10 hlöä

Ammattitaito ja asiantuntemus

- ❖ Laskentatoimen osaaminen
- ❖ taloudelliset asiat
- ❖ oikeudelliset asiat
- ❖ tilintarkastuksen tuntemus
- ❖ kokemus

Tilintarkastajan asema

- ❖ Riippumattomuus
- ❖ rajaton tiedonsaantioikeus
- ❖ valitaan määräajaksi, vuosittain
- ❖ yleinen kokous voi erottaa toimesta kesken kauden
- ❖ tilintarkastaja voi myös erota tehtävästään kesken toimikauden
- ❖ → tt annettava selvitys toiminnastaan eroamiseen saakka, jollei se ole olosuhteet huomion ottaen tarpeetonta

Tilintarkastajan tehtävä

- ❖ Paliskunnan hallitus, poroisännän johdolla vastaa hallinnon hoitamisesta ja tilinpäätöksen laatimisesta
- ❖ rahastonhoitaja hoitaa kirjanpidon
- ❖ paliskunnan hallitus esittää tilit tilintarkastajille tarkastettavaksi
- ❖ tilintarkastajat tarkastavat tilit ja toiminnan sekä antavat tilintarkastusraportit hallitukselle
- ❖ hallitus esittää tilit (vuosikertomuksen), ja tilintarkastuskertomuksen syyskokoukselle hyväksyttäväksi

Tilintarkastajan työn piirteitä

- ❖ Rajoittamaton tutkimis- ja raportointivapaus
- ❖ todetaan tapahtunut sellaisenaan
- ❖ tili- ja vastuuvollisuuden toiminnan tarkastus (arvostelu)
- ❖ eivät johda / johdattele toimintaa
- ❖ antavat neuvoja ja ohjeita

Riippumattomuus

- ❖ Tarkoittaa riippumattomuutta tarkastettavasta organisaatiosta (paliskunnasta ja hallituksesta) ja sen jäsenistä (osakkaista)
- ❖ jääviys
- ❖ perhe-, velka- tai työsuhteet, muut suhteet
- ❖ tilintarkastajan palkka ammattitaidon ja työmäärän mukaan, kohtuullinen palkka

Esteellisyys

- ❖ = riippuvuussuhde tarkastettavaan, vaarantaa riippumattoman tilintarkastuksen
- ❖ esteellisyys tarkoittaa, että voi syntyä käsitys, että puolueeton tilintarkastus vaarantuu
- ❖ tilintarkastajalla ei saa olla rahalainaa, vakuutta yhteisöltä, jota tarkastaa

Esteellisiä ovat

- ❖ Paliskunnan hallituksen jäsenet (poroisäntä, varaisäntä, 4 hallituksen jäsentä)
- ❖ rahastonhoitaja, lukumies, (työnjohtaja tai muu paliskunnan työntekijä, työntekijänä → ei voi tarkistaa omaa toimintaa)
- ❖ edellä mainittujen henkilöiden puoliso, veli, sisar, suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa (sisaren tai veljen vaimo)

Salassapitovelvollisuus

- ❖ Koskee kaikkea sitä, mitä tehtävässään saa tietoonsa
- ❖ ei saa ilmaista tai käyttää oikeudettomasti
- ❖ Esim. valvottavan tai jonkun muun taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta tai yksityisen henkilöä tai henkilökohtaisia oloja koskevasta seikasta
- ❖ ei saa ilmaista ulkopuolisille eikä edes paliskunnan osakkaalle
- ❖ poikkeuksena valvontaviranomainen tai esitutkintaviranomainen tai jolla on lain mukaan oikeus saada tieto

Tiedonantovelvollisuus

- ❖ Vaadittaessa annettava tietoa yleiselle kokoukselle kaikki yhteisöä koskeva tieto, jos siitä ei aiheudu olennaista haittaa yhteisölle.
- ❖ normaalia tiedottamista ovat keskustelut hallituksen ja rahastonhoitajan kanssa
- ❖ **hallitukselle tarkoitettut** muistiot, huomautukset, raportit
- ❖ tilintarkastuskertomus
- ❖ tilintarkastuslausunto

Tilintarkastajan vastuu

- ❖ Tarkastuskertomusta koskevan säännöksen **tahallinen** rikkominen ja teko ei vähäinen, → tilintarkastusrikoksesta sakkoa tai vankeutta max 1 v
- ❖ **vahingonkorvausvelvollisuus:** vahingosta, jonka aiheuttanut tahallaan tai huolimattomuuttaan

LAATUA RAAKA-AINEIDEN JALOSTAMISEEN

Elintarvike- ja poroalan koulutushanke

- ❖ Koulutusten internetsivut/materiaalit:
www.lao.fi/laatukoulutushanke
- ❖ Yhteystiedot
  - Projektipäällikkö Seija Knuutila
Puh. 020 798 4168, seija.knuutila@lao.fi
  - Projektisuunnittelija Henri Kitty
Puh. 020 798 4167, henri.kitti@paliskunnat.fi

